

har dog neppe i den Grad anspændt det ærede Medlems Kræfter som Kampen imod de Moderate. Forholdet var jo, at Højre var stærkt svækket ved den lange Mindretalsregeringsperiode ikke mindst ved Provisorieperioden. Højre heri Landet var drevet stærkt tilbage og havde ikke stor Tilslutning hverken ude i Landet eller her i Folketinget. Der var ikke meget at vinde ved den direkte Kamp mod Højre. Højre var ude i Landet indskrænket til det, man vel endnu kan kalde Højres faste Stok, det var Folk, som vanskeligt gaa over til andre Partier. Der var ikke videre Erobringer at gøre der. Men sely om Højre var et Parti, der havde sin stærke Begrænsning baade i Befolkningen og i Folketinget, var det alligevel et Parti, der var i Stand til at udrette noget ved den Hjælp, som de fik fra moderat Side. Thi det kan ikke nægtes, at naar det kneb for Alvor, vare de Moderate rede til at melde sig som Højres Hjælpere. Det gjorde de baade, naar det gjaldt Reformpolitikken, og det gjorde de ogsaa, naar det gjaldt Storpolitikken. Jeg skal blot minde om den Reformperiode i Begyndelsen af 90-erne, der kendetegnes med de Ord: Øl, Sukker og Alderdomsforsørgelse, saa ville alle ærede Medlemmer i denne Sal, der selvfølgelig have fulgt med i de Dages Politik, være paa det rene med, af hvilken stor Værdi den Støtte var, som de Moderate ydede Højre den Gang. Naar jeg minder om det storpolitiske Forlig af 1894, vil man ogsaa forstaa, at den Hjælp, som de Moderate ydede Højre ved saadanne Lejligheder, var en Hjælp af meget stor Betydning. Havde det ærede Medlem fra Ringkøbing den Gang kun haft med Højre at gøre, havde Kampen vist hurtigere været forbi, end den blev. Men der var Højres Hjælpere de Moderate, der gik under Venstrenavnet ude omkring i Befolkningen, idet man ude i Befolkningen den Gang lige som nu troede, at naar et Parti kaldte sig Venstre, maatte det ogsaa være et demokratisk Parti, saa kunde det dog ikke være et Parti, der gjorde Højres Gerning, og de Moderate havde derfor ret stort Tilhold rundt omkring i Landet, og de havde heller ikke faa Folketingsmedlemmer her i denne Sal. Derfor førte det ærede Medlem Kampen saa stærkt imod de Moderate.

Der var noget at vinde ved at trænge de Moderate tilbage. Ved at erobre Mandater fra dem var man fra Reformpartiets Side i Stand til at naa det Flertal, som man selvfølgelig arbejdede

henimod at naa, og Valgdagene i 1895 og i 1898 og i 1901 og deres Resultater bære i stærkeste Grad Vidnesbyrd om, at det var først og fremmest mod de Moderate, at det ærede Medlem fra Ringkøbing den Gang førte sin Kamp. Den Kamp var ikke blid. Man saa paa de Moderate som gamle Forbundsfæller, der havde svigtet, og det hedder sig jo, at Frænde er Frænde værst. Vi have ogsaa oplevet i de senere Dages Politik, at Folk, der før have staaet sammen som Kampfæller, kunne tage haardt paa hinanden, og det gjorde man sandelig i den Periode, hvor Reformpartiet med det ærede Medlem fra Ringkøbing i Spidsen bekæmpede de Moderate. Det var drøje Ord, det var drøje Hug, der faldt i den Kamp. Ude i Landet betegnede man fra Reformpartiets Side de Moderate som „Nyhøjremænd“, som „Overløbere“, „Sammensmeltere“, og jeg tror, man ogsaa sagde Forrædere til Tider. Herinde i Rigsdagen gik det heller ikke blidt til. Det ærede Medlem fra Ringkøbing vil maaske kunne erindre, selv om det ikke under den nuværende Sammensmeltning er saa behageligt for ham at erindre det, at han ikke har været skaan-som overfor de Moderate. Naar han sammenligner de Moderate med Hunden, der vender sig til sit eget Spy, naar han omtaler de Moderate som Mænd, der søndertræde deres egen Fortid i et og alt, og naar han betegner dem som Folk, der æde deres egne Ord og ødelægge deres egne Handlinger, kunne vi være paa det rene med, at det var ikke noget særligt godt Forhold, der herskede mellem dem. Det var en Kamp, der blev ført med saa stærke Midler, som man i det hele var i Stand til at benytte, og den Gang var der saa sandt ingen, der drømte om, at senere skulde de to Partier, der bekæmpede hinanden i den Grad, som Tilfældet var, gaa sammen i ét Parti.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing havde den Gang ikke den allerringeste Brug for de moderate Ledere, som han nu staar i nøjeste Samarbejde med. Jeg kan huske, at han brugte en Udtalelse, der i saa Henseende er meget betegnende. Han sagde om de Moderate: Lad os blot tage deres Vælgere, dem selv kunne vi undvære. Se, det var den Recept, efter hvilken man den Gang fra Reformpartiets Side førte Kampen mod de Moderate, som man nu er gaaet i Parti sammen med. Og selv efter at Reformpartiet var blevet Regeringsparti, var Forholdet imellem Reformpartiet og de Moderate stadig meget køligt. Naa,